

Construirea de punți incluzive prin voluntariat incluziv
Ghid pentru facilitarea voluntariatului incluziv

Manual de training - Incluziune și diversitate în voluntariat

Index:

Introducere	2
Scopul manualului și Obiectivul modului de formare	3
Obiective de învățare	3
Rezultatele învățării	4
Agenda sesiunii de formare și Resursele de învățare	4
Anexa 1: Evaluare	6

Introducere

Voluntariatul este o parte importantă a vieții comunitare, voluntarii din întreaga Europă petrecându-și timpul și energia pentru a face o diferență în comunitățile lor. Centrul pentru Voluntariat European (CEV) și Pro Vobis - Centrul Național de Resurse pentru Voluntariat consideră că voluntariatul ar trebui să fie pentru toți și că există un rol pentru oricine dorește să se implice și să își sprijine comunitatea sau organizațiile locale. Voluntariatul incluziv urmărește să se asigure că toată lumea poate contribui la voluntariat într-un mediu favorabil și democratic bazat pe egalitatea de șanse.

Crearea unui voluntariat cu adevărat incluziv necesită o căutare dincolo de simpla diversificare a echipelor noastre de voluntari; trebuie să ne asigurăm că acestea reprezintă comunitățile în care se implică. Nu este suficient să declarăm că suntem incluzivi sau că ne angajăm să ne adaptăm practicile pentru a sprijini nevoile specifice legate de incluziune, de la caz la caz. În schimb, multe cazuri necesită o revizuire completă și o restructurare a programelor, strategiilor și structurilor organizației noastre. Acest lucru ne permite să ne asigurăm în mod proactiv că îmbrățișăm pe deplin adevărata diversitate și incluziune în organizațiile noastre.

Voluntariatul are un mare potențial de promovare a incluziunii persoanelor din toate mediile și situațiile, inclusiv a celor mai marginalizate și vulnerabile grupuri din societate. De multe ori, organizațiile care implică voluntari sunt reticente în a coopera cu voluntari care provin din grupuri sau medii marginalizate, cum ar fi cei cu handicap sau nou-veniții. Acest lucru se datorează adesea faptului că nu sunt sigure că ar fi în măsură să îi coordoneze suficient de bine pentru a se asigura că își ating potențialul privind impactul social pozitiv. În unele cazuri, persoanele din aceste grupuri marginalizate nici măcar nu știu că se pot implica în activități de voluntariat.

În întreaga Europă, poate că una dintre cele mai izbitoare disparități apare între afirmațiile organizațiilor privind incluziunea și realitatea de pe teren. Se pare că, în practica zilnică de management al voluntarilor, există puține organizații pe deplin capabile să implice în mod activ voluntari dintr-o gama de medii diverse și/sau grupuri marginalizate.

Acest modul de formare este conceput pentru a fi utilizat ca un instrument de consolidare a capacității de a sprijini managerii și coordonatorii de voluntari în dezvoltarea de oportunități de voluntariat deschise și accesibile. Scopul acestui modul este de a facilita dezvoltarea abilităților și cunoștințelor legate de înțelegerea voluntariatului incluziv (conștientizare), de a se simți împuterniciți să acționeze asupra aspectelor abordate (motivație) și de a putea contribui la îmbunătățirea incluziunii în organizațiile în care persoanele lucrează și/sau fac voluntariat (abilități).

Scopul manualului și Obiectivul modului de formare

Ca parte a proiectului Citizen Engagement for Recovering - Volunteering Solidarity (CERVIS), cofinanțat de Uniunea Europeană, acest manual va ajuta și va consolida organizațiile care implica voluntari (OIV) și inițiativele de voluntariat, în dezvoltarea de cunoștințe și înțelegerea voluntariatului incluziv. Acest lucru promovează acțiunea și dezvoltarea unui mediu mai divers, mai corect și mai incluziv, în care voluntariatul prosperă. Scopul este de a-i încuraja pe toți cei care gestionează și/sau coordonează voluntari să îmbrățișeze oportunitățile oferite prin dezvoltarea unor abordări incluzive față de talentele diverselor grupuri de voluntari, realizate prin asigurarea unui mediu primitor și incluziv în cadrul organizațiilor și inițiativelor dumneavoastră non-profit. Manualul oferă "hrană pentru gândire" și instrumente pentru a sprijini organizațiile în crearea unui spațiu de învățare și discuții pe tema voluntariatului incluziv. Fiecare activitate a fost păstrată deschisă și flexibilă pentru a permite fiecărei organizații/inițiativă să se adapteze în funcție de contextul și nevoile proprii.

Crearea de oportunități de voluntariat incluzive necesită un angajament la toate nivelurile organizației privind eforturile de sustenabilitate. Prin urmare, sperăm că veți încuraja membrii Consiliului Director, directorii executivi, coordonatorii și managerii de voluntari, personalul angajat și voluntarii să citească acest manual și să se implice activ în crearea și susținerea unui mediu de voluntariat incluziv. Prin acest proces, veți putea explora rolul dumneavoastră în schimbarea modelului actual de voluntariat, extinzând gama de oportunități de voluntariat pe care le oferiți, precum și dezvoltând capacitatea de transformare incluzivă la nivel personal, profesional și instituțional. Procesul acoperă aspecte generale ale voluntariatului incluziv, oferind provocări utile pentru a vă ajuta să reflectați asupra contextului curent al organizației dumneavoastră. Acest lucru este susținut în continuare de sfaturi care vă încurajează să vă gândiți la coerența dintre misiunea și valorile organizației dumneavoastră și tipul de oportunități de voluntariat pe care le oferiți sau intenționați să le oferiți.

Acest manual include 7 module tematice (echitate de gen, nou-veniți/migranți, LGBTQIA+, minorități, dizabilitate, vârsta și izolare). Nu vi se cere să abordați toate cele 7 domenii tematice, dar puteți alege să vă concentrați asupra unora dintre ele, în funcție de aria de acoperire a activităților organizației dumneavoastră și de contextul societal.

1. Obiective de învățare

1. **O introducere în conceptul de incluziune** și în ceea ce înseamnă acesta pentru contextul UE, pentru fiecare stat membru în parte și pentru anumite domenii și sectoare de voluntariat.

2. **Explorarea voluntariatului incluziv** și a modului în care managerii și coordonatorii de voluntari pot adăuga această perspectivă în activitățile lor, sporind accentul pus pe democrație, egalitate și incluziune.
3. **Creșterea gradului de conștientizare** cu privire la conceptele, tehnicile și metodologiile de voluntariat incluziv.

2. Rezultatele învățării

1. Participanții vor fi capabili să **identifice** principalele componente și procese care contribuie la "Voluntariatul incluziv".
2. Participanții vor fi capabili să **demonstreze** o cunoaștere și o înțelegere mai profundă a "Voluntariatului incluziv" și a legăturii acestuia cu valorile UE.
3. Participanții vor **dobândi** abilități în identificarea barierelor în calea incluziunii și vor demonstra competențe în crearea de oportunități de voluntariat incluziv pentru anumite grupuri identificate.
4. Participanții vor **înțelege** de ce aceste abilități le vor fi utile și își vor **arăta angajamentul** de a continua și a împărtăși noile cunoștințe privind voluntariatul incluziv în cadrul organizațiilor și inițiativelor în care sunt implicați.

3. Agenda sesiunii de formare și Resursele de învățare

14:00– 14:05	Bun venit, introducere și context <i>Formatorii se vor prezenta și vor explica de ce susțin această sesiune și în ce context, și anume proiectul CEV CERVIS, co-finanțat de programul CERV. Formatorul va descrie spațiul de formare fizic sau online și va explica orice caracteristici cheie.</i>
14:05– 14:35	Cunoașterea grupului - Constituirea grupului/ Exercițiu de spargere a gheții Tehnica ENF pentru a vă cunoaște reciproc, de exemplu, exercițiul de pictură a portretelor.
14:35 - 15:00	Motivații și așteptări Exercițiu de explorare a motivației de a participa la sesiunea de formare și a așteptărilor privind rezultatele. de exemplu, exercițiul cu sfoara de rufe.
15:00-15:15	Pauză de cafea
15:15– 15:20	Prezentați agenda și obiectivele cursului

#CERVIS

Project No. 101051597

(Revealing European Values In Volunteering in Europe - REVIVE Project No. 101051131)

	Evidențiați în mod clar ce așteptări nu vor fi îndeplinite în acest moment sau, dacă este necesar, ajustați cursul și programul, acolo unde este posibil, pentru a include unele dintre așteptări.
15:20 - 15:30	Conveniți și stabiliți regulile grupului - Creați un spațiu sigur pentru discuții
15:30 - 16:15	Introducere în voluntariatul incluziv Conținut teoretic pentru a-i aduce pe toți la același nivel - despre ce vorbim? Includeți definiții și concepte cheie adaptate la contextele naționale, ținând cont de bazele culturale și juridice ale voluntariatului. Găsiți slide-urile aici .
16:15 - 17:15	Voluntariatul incluziv - aprofundare Autorefecție, învățare prin experiență, jocuri de rol etc. și alte metode ENF pentru a se concentra pe unul sau mai multe module tematice, în funcție de prioritățile și interesele grupului. Găsiți slide-urile aici . <ul style="list-style-type: none"> ● Modulul I: Incluziunea și egalitatea de gen ● Modulul II: Incluziunea și noii veniți/migranții ● Modulul III: Incluziunea și comunitățile LGBTQIA+ ● Modulul IV: Incluziunea și minoritățile ● Modulul V: Incluziunea și dizabilitățile ● Modulul VI: Incluziunea și vârsta ● Modulul VII: Incluziune și izolare
17:15 - 17:30	Planuri de acțiune personale - pot include următoarele: <ul style="list-style-type: none"> ● Pregătirea organizațională (atitudini, disponibilitate, angajament) ● Colectarea/echivalarea cunoștințelor ● Politici și proceduri ale programului ● Formulare de înscriere a voluntarilor ● Proceduri de Managementul Voluntarilor ● Delimitarea rolurilor și responsabilităților ● Nevoile de formare și sprijin ale personalului ● Resursele necesare <p>Examinați profilurile voluntarilor în fiecare lună iunie și decembrie pentru a vă asigura că voluntarii reflectă datele demografice ale comunității dumneavoastră.</p>
17:30– 18.00	Evaluarea sesiunii de formare (sistemul UE) / Validarea învățării Încheiere și concluzii

Anexa 1: Evaluare

De ce este importantă evaluarea?

Este important să se evalueze activitatea desfășurată împreună prin abordarea unor aspecte precum:

- Munca în echipă
- Crearea unui mediu confortabil care să permită deschiderea și schimbul de informații
- Cunoștințele dobândite
- Noi căi pe care organizația le poate urma și întreprinde

Modalități de evaluare

Evaluarea poate fi realizată în diferite moduri, de la exerciții fizice la activități de brainstorming. Mai jos pot fi găsite câteva exerciții/instrumente/activități care pot fi utile în autoevaluare. Aceste materiale trebuie să coincidă cu proactivitatea și abilitățile participanților, astfel încât să fie garantată incluziunea în cadrul organizației.

- Chestionar de autoevaluare prin intermediul Google Form sau al altor instrumente online.
- Utilizarea [cardurilor Dixit](#): toți participanții aleg un card Dixit care reprezintă cel mai bine cum a fost experiența pentru ei. Apoi, exprimându-se unul după altul, aceștia prezintă motivele pentru care au ales cartea respectivă.
- Pânza de evaluare: folosind o sfoară, participanții se așează/stau în picioare într-un cerc. Unul dintre participanți ia ghemul de sfoară și îl trece în jurul încheieturii mâinii în timp ce descrie cum a fost experiența pentru el/ea. Apoi aruncă ghemul de sfoară unui alt participant care face același lucru. Procesul continuă până când toți participanții își exprimă sentimentele și ideile. Rezultatul este o "pânză/plasă de evaluare" care ilustrează faptul că experiența nu ar fi fost posibilă fără contribuția tuturor participanților. În același timp, aceasta este o reflectare a modului în care ar trebui să funcționeze societatea, arătând modul în care au creat un mediu sigur pentru a împărtăși și a face schimb de gânduri împreună.
- Graficul 4D: participanții stau cu toții într-o linie. În stânga se află capătul de răspuns "pozitiv", în timp ce în dreapta se află cel "negativ". După fiecare întrebare de evaluare din partea formatorilor/moderatorului de discuții, participanții se deplasează spre stânga sau spre dreapta în funcție de răspunsul pe care îl au. Cu cât se îndepărtează mai mult de linia centrală, cu atât mai bun sau mai rău este sentimentul lor față de subiectul întrebării. Fiecare participant poate împărtăși, de asemenea, motivele care stau la baza poziționării respective.

Întrebările

#CERVIS

Project No. 101051597

(Revealing European Values In Volunteering in Europe - REVIVE Project No. 101051131)

Întrebările din cadrul evaluării nu ar trebui să se refere doar la experiența de formare, ci ar trebui să le permită participanților să facă o analiză internă în cadrul organizației lor și a mediului care o înconjoară (comunitate, societate, nivel național). De exemplu:

- Analiza efectuată a fost utilă în dezvoltarea unei înțelegeri a modului în care ne putem îmbunătăți activitatea privind incluziunea?
- Am reușit să reflectăm cu abordări deschise și incluzive?
- Pentru aspectele deficitare sau problemele pe care am reușit să le identificăm, am putea oferi un plan pentru o soluție pe termen scurt/mediu/ lung?
- Simt că am fost ascultat și implicat în discuție?
- Ce îmbunătățiri putem face în cadrul organizației noastre în ceea ce privește incluziunea (prin abordarea modulelor pe care le-ați acoperit)?

